

Posudek školitele na disertační práci

Název disertační práce: Vliv partnerského rozpadu na manžele a jejich potomky v pojetí Urse Baumanna a jeho prevence

Autor disertační práce: Mgr. Petr PILER

Školitel disertační práce: prof. Dr. Josef Dolista, Ph.D., Th.D., vedoucí katedry filozofie a sociologie, Vysoká škola CEVRO, Praha

Datum: 27.03.2011

Úvod

Mgr. Petr Piler během svého doktorského studia prokázal schopnost samostatné odborné a vědecké práce, všechny zápočty a zkoušky vykonal v termínech daných ZSF JU, prokázal také pedagogické schopnosti, jako pedagog byl studenty oblíben. Své povinnosti studenta vykonal vždy bez prodlení při své zaměstnanosti, která vyžaduje značné časové i osobnostní nasazení. Vedl také závěrečné práce studentů, které byly hodnoceny výborně nebo velmi dobře. Během koncipování své disertační práce prokázal schopnost dialogu s odborníky ve vymezené tematice, kterou pak prezentoval i na odborných seminářích a sympóziích.

1. Věcná stránka disertační práce, I. část

Disertační práce, kromě uvedení do problematiky v úvodu, obsahuje dvě hlavní části, teoretickou a výzkumnou - praktickou, pak následuje závěr a seznam použitých zdrojů s přílohami. Autor předložil práci, které je vedena filosoficko - etickými záměry, které vedou dialog s právními, sociologickými, zdravotními, sociálními i psychologickými obory. Práce má tedy mezioborový charakter. Téma disertační práce je nanejvýš aktuální, protože Česká republika patří mezi země s nejvyšší rozvodovostí. V úvodu

disertační práce je zdůrazněna hodnota manželství a současně jeho krize v české populaci. Mgr. P. Pilerovi se staly vzorem práce prof. Dr. Urse Baumanna z Institutu für ökumenische Forschung v Tübingen, který se systematicky tematikou manželství zabýval nejen z teologicko-ekumenického aspektu, ale také etického a pedagogického. Mgr. Petr Piler s ním vedl konzultace na dané téma. V českém prostoru mu pak nabídl vhodné podněty prof. PhDr. Stanislav Hubík, CSc., který ujasnil metodologické postupy disertační práce. Teoretická část práce ujasňuje význam instituce manželství v duchu zákona o rodině č. 94/1963 a komentáře tohoto zákona ze dne 1.9.2008. U. Baumann ve svém díle zdůrazňuje pedagogické aspekty v tématu manželství, tuto myšlenkovou linii lze nalézt i v disertační práci, ale přetransformovanou do českého prostředí. Právem P. Piler poukazuje na problematiku pracovního života manželů, kterým chybí čas na rozvíjení kvality vzájemného vztahu a na výchovu dětí. V českém prostředí přibývá faktická partnerská soužití bez sňatku. Je to fenomén západního stylu života, proto se Mgr. Piler pokouší nalézt význam manželství jako instituce. Současně uvažuje o rozvodové situaci v České republice a vyjadřuje znalosti v širokých souvislostech o příčinách a dopadu tohoto jevu. Pilerova práce konstatuje příčiny rozpadu manželství, všímá si sociologických fenoménů a potřeby sociální práce s rodinou. V disertační práci jsou rozlišeny přístupy ve stávajícím vztahu nebo pak po rozchodu, kdy prioritním zájmem státu zůstává zdravý vývoj dítěte. Mgr. Piler, když poukazuje na problematiku rodiny a stavu dětí po rozvodu rodičů z psychologického hlediska, opírá se o stanoviska renomovaných odborníků, jejichž jména nacházíme v odkazu na odbornou a vědeckou literaturu. V disertační práci nacházíme zřetelný důraz na prevenci rozvodovosti z různorodých hledisek, protože dopad rozvodovosti je značný nejen na děti z takového manželství, ale i na samotné partnery, důsledky rozvodu na dospělé jsou v práci zjevně popsány. Teoretická část disertační práce nabízí v jednotlivých kapitolách možnosti dalších studií, ale mgr. Piler byl vymezen zvyklostí na ZSF JU, kde disertační práce mají limity ve vztahu k počtu stran disertačních prací. Disertační práce ve své teoretické části uvedla všechny problémové okruhy (zdravotní, sociální, právní a psychologické), které se týkají vymezeného zkoumání.

Tyto okruhy mají logickou návaznost na další konkrétní zkoumání v druhé praktické části.

Výzkumná část, II. část

Cíle disertační práce byly pevně stanoveny (srov. s. 65) a také splněny. Tyto cíle lze považovat za aktuální tematiku s příslibem tvorby předpokladů odborných textů pro studenty zdravotně sociálních a humanitních fakult.

Tři hypotézy jsou dostačující v této výzkumné části. Na prvotní hypotézu navazuje teoretická a operační. Zejména druhá a třetí hypotéza se vztahuje k oboru etiky. Výzkum prokázal, že dané hypotézy se nepotvrdily (s. 65, s. 115 – 117), 176. Zdůvodnění v disertační práci je jednoznačné, důsledky nepotvrzení těchto hypotéz také.

Metody výzkumu byly použity po delším hledání možností ze strany mgr. Pitera, školitele a dalších konzultantů (např. U. Baumann, S. Hubík, R. Biskup). Kombinace metod kvantitativního exogenního a kvalitativního endogenního výzkumu byla volena také z toho důvodu, aby se předešlo námitkám, že reflexe nad morálním počínání lidí (etika) není měřitelná. Výsledky šetření mají značnou validitu (s. 68). Od s. 69 disertační práce nabízí výsledky kvalitativního výzkumu, tj. 27 případů. Kvantitativní část výzkumu začíná na s. 91 je doprovázena přehlednými tabulkami a jejich popisem (30 otázek). Významné bylo i statistické zpracování výzkumu (s. 151-164). Jednotlivé závěry ze statistické metody jsou validní a hodnotově významné.

Etický podnět z disertační práce vyvolává další požadavky po předávání etických hodnot v rodině a pedagogické činnosti, protože většina dětí v budoucích letech bude pocházet převážně z rozvedených manželství. Diskuze v disertační práci je rozdělena ke kvalitativnímu, kvantitativnímu a smíšenému výzkumu. Obsahy těchto diskuzí jsou cenné pro odborníka v oboru etiky, na s. 176 – 177 nacházíme další závěry výzkumu, podobně pak v závěru celé práce na s. 179-180.

2. Závěry

Teoretická část prokázala, že mgr. Piler prostudoval významnou odbornou a vědeckou literaturu k vlivu partnerského rozpadu na manžele a jejich potomstvo, poukázal na možnosti prevence partnerských rozchodů, etická stanoviska byla konstatována zejména v kapitole 1.7. Publikace od prof. Baumanna se staly vodítkem ke studiu dané problematiky v České republice. Obtížnost tohoto zpracování byla dána mezioborovými studii (psychologie rozvodu, dopad rozvodu na zdraví, sociální aspekty). Mgr. Petr Piler vyzkoumal v této první části, že důvody rozvodů prokazují multidimenzionální aspekty a jejich důsledky jsou rovněž mnohočetné. Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Text je napsaný odborným jazykem, nepatrné chybování lze nalézt. Teoretická část je koncipována tak, aby čtenář disertační práce získal validní informace o zkoumání tohoto jevu (rozvody, důsledky). Významné teze v této první části se opírají o texty odborníků, kteří požívají vážnost u odborné nebo vědecké komunity.

Druhá část disertační práce prokázala všechna důležitá kritéria pro praktický / konkrétní výzkum ve vymezené problematice zkoumání. Disertační práce poskytuje známky originality, tvůrčí schopnosti mgr. Pílera, který svou disertační prací přináší nové výsledky v oboru etického zkoumání rozvedených - s multidimenzionálními pohledy na danou problematiku, nové výsledky jsou vhodně zpracovány v disertační práci. Způsob zpracování disertační práce mgr. Petrem Pilerem nebyl zaznamenán v českém prostředí.

3. Formální stránka habilitační práce

Formální stránka disertační práce splňuje standardní kritéria. Práce má 194 stran včetně bibliografie. Text je opatřen poznámkovým aparátem. Autor se nedopouští gramatických chyb, jazykový styl vyjadřuje odbornost a logické návaznosti. Autor čerpal z pramenů české a německé provenience. Práce je napsána bez zbytečných stylistických chyb a nejasností. Předložená literatura na konci práce dosvědčuje vynikající sečtělou autora disertační práce. Nerozlišuje na primární a sekundární literaturu, překlady a ostatní / doplňující literaturu. Odkazy na známé a osvědčené autory (101 autorů) dosvědčují relevanci disertační práce, která je napsána velmi pečlivě.

4. Závěr a doporučení

Posuzovaná disertační práce plně odpovídá požadavkům kladených na tento druh práce. Školitel mgr. Petra Pílera ji hodnotí známkou „A“, t.j. „výborně“. Část disertační práce byla publikována v Edmund Press v Londýně. Doporučuji komisi, aby na základě předložení této disertační práce a její obhajoby autorem byl mgr. Petru Pílerovi udělen titul Ph.D.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "J. Píler", is centered on the page below the main text.